

ကျန်းမာရေး

ဝက်မွေးမြူရေးနှင့် မှိုရောဂါများ (Mycotic Disease)

14/01/2021 11:45 AM

တွင်

ဦးဇော်(dof) မှ ရေးသား

ဝက်မွေးမြူသူများအနေဖြင့် ဝက်များတွင် အောက်ပါ မှီရောဂါများ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ကို

သတိပြုရပါမည်။

၁။ **မှီအဆိပ်သင့်ခြင်း (Mold Toxicity)**

ရောဂါပိုးအမည်- *Fusarium rosum*, *Fusarium Sporotricoides*, *Gibberella zeae*

ရောဂါဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းများ

မို့တက်နေသည့် အစာများဖြစ်သော ပြောင်းနှင့် အခြားအစာများကို ကျွေးမွေးခြင်းနှင့် ဝက်များကြီးထွားနှုန်းညံ့၍ မျိုးပွားမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။ ဝက်သိုးရော ဝက်မများပါ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

အစာစားနှုန်း နည်းခြင်း၊ အန်ခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန် လျော့ကျခြင်း၊ သားအိမ်ကြီးထွားခြင်း၊ အသည်းနှင့် အဆုတ်တို့တွင် သွေးကွက်များရှိခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ Moniliasis

ရောဂါပိုးအမည်- *Candida albicans*, *Oidium albicans*, *Monilia albicans*

ရောဂါဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း

၎င်းရောဂါပိုးမှာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပျံ့နှံ့နေ၍ အာဟာရချို့တဲ့သည့် ဝက်များတွင်

ရောဂါအဖြစ်များပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

ပါးစပ်၊ အခေါင်၊ အစာရေမျိုနှင့် အစာအိမ်နံရံများ ရောင်ရမ်း၍ ထူနေခြင်း၊ ရောဂါဆိုးဝါးပါက

ပါးစပ်တွင် အနာများဖြစ်၍ အစာမစားခြင်း၊ ဗီတာမင်အေနှင့် ဇင့်ဓါတ်ချို့တဲ့သည်

ဝက်ငယ်များတွင်လည်း ထိုလက္ခဏာများ တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ကာကွယ်ကုသခြင်း

ဝက်များကို အာဟာရပြည့်ဝသည့် အစာများကျွေးခြင်း၊ ဝက်နေထိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို

သန့်ရှင်းစွာ ထားရှိခြင်း၊ ကော့ပါးဆာလ်ဖိတ်(Copper Sulphate) သို့မဟုတ် ပဋိဇီဝဆေးတစ်မျိုးမျိုး

တိုက်ကျွေးကုသခြင်းတို့ဖြင့် ဂရုစိုက်ရပါမည်။

၃။ Aspergillosis

ရောဂါပိုးအမည် - - Asp. Flavus

ရောဂါဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းများ

- ဝက်များကို ကျွေးသောအစာ အစေ့အဆံများဖြစ်သော (ပြောင်း၊ ပဲဖတ်၊ နှမ်းဖတ်) တို့ကို မိုးရာသီတွင် ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ စိုထိုင်းဆ မြင့်မားချိန်တွင် သိုလှောင်ထားရှိခြင်း စသည့် အခြေအနေတွင် မှိုရောဂါပိုးမွှားများ ကပ်ရောက်ပေါက်ပွားနိုင်ပါသည်။

- ငါးခြောက်မှုန့်၊ ငါးပေါင်းမှုန့်များတွင်လည်း စိုထိုင်းဆ(၁၈%)ထက်ပိုပါက ရောဂါကျရောက်နိုင်ပါသည်။

ရောဂါလက္ခဏာများ

အစာစားပျက်ခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန်တိုးနှုန်း နည်းခြင်း၊ ဝမ်းသွားခြင်း၊ အသက်ရှူရခက်ခဲခြင်း၊ ဆိုးဝါးသည့်အခြေအနေတွင် သေဆုံးနိုင်ပါသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားရခြင်းမှာ အစာအိမ်နှင့် အူများမှ စုပ်ယူ၍ အဆိပ်များ (Mycotoxin, Aflatoxins)ထုတ်လွှတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကာကွယ်ကုသခြင်း

ဝက်ကို အစာကျွေးမွေးရာတွင် စိုထိုင်းဆများသည့် အစာများ၊ မှိုတက်နေသော အစာများကို ကျွေးမွေးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ အစာတွင် မှိုသတ်ဆေးများကို ထည့်သွင်းစပ်ရပါမည်။

ဦးဇော် (dof)

Ref; ဆရာမ ဖြူဖြူ၏ " ဝက်မွေးမြူရာတွင် ဒုက္ခပေးနိုင်သော မှိုရောဂါ"အကြောင်းမှ

ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

ဆောင်းပါးများ/သတင်းများ ပြန်လည်ကူးယူဖော်ပြလိုပါက

"အစိမ်းရောင်လမ်းမှကူးယူဖော်ပြပါသည်" ဟုထည့်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။